

Sygn. akt I C 487/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Supiński

Protokolant: Katarzyna Kucharska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26.10.2017 r.

sprawy z powództwa (...) SA w B.

przeciwko W. C. (1)

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygn. akt. I C 487/17

UZASADNIENIE

Powód (...) SA w B. (dalej (...)) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej W. C. (1) kwoty 5.000,07 złotych wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 22.03.2017r. do dnia zapłaty. Nadto powód domagał się zasądzenia od pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana poprzez podpisanie weksla, zobowiązała się do zapłaty kwoty wskazanej w wekslu, stąd też powód wezwał pozwaną do wykupu weksla, a po bezskutecznym upływie określonego terminu, skierował niniejszy pozew. Nadto powód podał, że pozwana, podpisując kalendarz spłaty rat znała doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty. Wreszcie powód wskazał, że jest następcą prawnym wierzyciela pierwotnego.

Pozwana W. C. (1) nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. W uzasadnieniu pozwana podała, że podpisała weksel in blanco jako zabezpieczenie pożyczki, którą zaciągnęła u wierzyciela pierwotnego (...) Sp. z o.o. w B.. Z uwagi na to, że dokonała całkowitej spłaty pożyczki, pozwana podniosła, że jej zobowiązanie wygasło.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27.08.2013r. (...) Sp. z o.o. w B. jako pożyczkodawca oraz pozwana W. C. (1) jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...), na podstawie której pozwana otrzymała pożyczkę w wysokości 2.250 zł. Zgodnie z zawartą umową pozwana miała dokonać spłaty pożyczki w 36 równych miesięcznych ratach po 188 zł każda w łącznej wysokości 6.768 zł. Termin ostatniej raty przypadał na 01.09.2016r.

dowód: słuchanie pozwanej k 44

zeznania świadka G. C. (1) k 44v

umowa k 31-35

kalendarz spłat k 36

Zabezpieczeniem pożyczki był weksel własny in blanco nie na zlecenie, którego ważność strony określiły w umowie do momentu spłaty zobowiązań pożyczkobiorcy z tytułu tej umowy. Integralną częścią przedmiotowej umowy była deklaracja wekslowa, regulująca tryb i terminy upoważniające pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

dowód: słuchanie pozwanej k 44

zeznania świadka G. C. (1) k 44v

deklaracja wekslowa k 39

weksel

Pozwana W. C. (1) przekazała na rzecz powoda łącznie kwotę 6.873 zł tytułem spłaty pożyczki z 27.08.2013r.

dowód: dowody wpłat k 43

W dniu 18.12.2014r. (...) Sp. z o.o. w (...) Sp. z o.o. w B. zawarły umowę cesji wierzytelności wekslowej, zgodnie z którą wierzytelność wekslowa wobec pozwanej z tytułu umowy z 27.08.2013r. przeszła na rzecz cesjonariusza (...) Sp. z o.o. w B..

W dniu 23.09.2014r. sporządzono plan podziału praw (...) Sp. z o.o. w B. w ramach procedury podziału tej spółki przez przeniesienie części majątku spółki dzielonej na istniejącą spółkę tj. (...) Sp. z o.o. w B. (podział przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 ksh). W dniu 12.11.2014r. zgromadzenia wspólników obu spółek podjęły uchwały w przedmiocie podziału spółki (...) Sp. z o.o. w B. i przejęciu części majątku tej spółki przez (...) Sp. z o.o. w B.. Wierzytelność wobec pozwanej W. C. (1) przeszła w ramach tej operacji na rzecz (...) Sp. z o.o. w B..

W dniu 03.02.2015r. zostały podjęte uchwały Zgromadzenia Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. w B. oraz Walnego Zgromadzenia Spółki (...) SA w B. o połączeniu obu spółek poprzez przejęcie spółki (...) Sp. z o.o. przez spółkę (...) SA (obecnie (...) SA).

dowód: umowa k 8-9

odpis KRS k 12-14, 15-16, 17-18

W dniu 19.02.2017r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia i informacją o wypełnieniu weksla. Powód wskazał, że dług pozwanej obejmuje kwotę 3.948 zł niespłaconej pożyczki; 789,60 zł jako 20 % pozostałej do zapłaty faktycznej kwoty pożyczki tytułem poniesionych kosztów windykacji; 255 zł jako opłaty za czynności związane z umową (opłata za pisemne upomnienie lub wezwanie do zapłaty); 7,47 zł jako odsetki umowne od niespłaconych w terminie rat pożyczki.

Pozwana nie otrzymała w/w wypowiedzenia umowy pożyczki aż do dnia doręczenia jej odpisu pozwu, podobnie jak wcześniej nie otrzymała żadnego wezwania do zapłaty.

dowód: słuchanie pozwanej k 44

zeznania świadka G. C. (1) k 44v

wypowiedzenie k 7

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny, co wynika przede wszystkim z treści dokumentów zalegających w aktach sprawy, ale również z zeznań świadka G. C. i twierdzeń pozwanej. Mając na uwadze, że strona powodowa nie kwestionowała w żadnym zakresie twierdzeń pozwanej oraz zeznań świadka G. C., należało uznać

w/w depozycje za wiarygodne i oprzeć na nich rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, tym bardziej, że korelują one z bezosobowym materiałem dowodowym sprawy.

Analizując roszczenia powoda Sąd w pierwszej kolejności dostrzegł oparcie owych roszczeń o weksel i związane z tym unormowania. Niewątpliwym przy tym jest, że weksel stanowił zabezpieczenie spłaty pożyczki, był on wystawiony in blanco nie na zlecenie, a zasady wypełnienia weksla regulowała deklaracja wekslowa. Zgodnie z w/w deklaracją wierzyciel upoważniony był do wypełnienia weksla w trzech enumeratywnie wskazanych wypadkach:

1. gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności – wówczas pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu i wypełnić weksel, ale po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania;
2. gdy doszło do zaległości z zapłatą zobowiązania wynikającego ze ściśle wskazanych uregulowań umowy pożyczkodawca miał prawo wezwać pożyczkobiorcę do zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania z zastrzeżeniem, że w przypadku braku płatności wypełni weksel i będzie dochodzić na tej podstawie zobowiązań przez sądem;
3. w razie odstąpienia pożyczkobiorcy od umowy i braku zwrotu środków pożyczkodawca miał prawo wezwania pożyczkobiorcy do zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania z zastrzeżeniem, że w przypadku braku zapłaty wypełni weksel i będzie dochodzić na tej podstawie zobowiązań przez sądem.

Niezależnie od powyższego deklaracja wekslowa przewidywała, że pożyczkodawca będzie mógł wypełnić weksel wyłącznie na sumę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy. Identyczne zapisy znalazły się również w samej umowie pożyczki, a to w pkt 11.

W kontekście powyższych unormowań umownych stron, dostrzec należy, że o ile pozwana W. C. (1) rzeczywiście dokonywała spłaty pożyczki z naruszeniem terminów, wynikających z planu spłaty, o tyle do wypełnienia weksla doszło już po spłaceniu przez pozwaną całości zadłużenia, a nawet kwoty przekraczającej wysokość sumy do spłaty, wynikającej z umowy i planu spłat. Z umowy wynikała bowiem kwota do spłaty przez pozwaną na poziomie 6.768 zł, a niespornym w sprawie jest przekazanie przez pozwaną na rzecz powoda łącznie kwoty 6.873zł. Powód potwierdził zresztą otrzymanie w/w sumy, a wezwany do wskazania sposobu zaliczenia otrzymywanych kwot na poczet zadłużenia, nie wywiązał się z tego obowiązku. Powód uniemożliwił tym samym dokonanie przez Sąd kontroli poprawności zarachowania środków pieniężnych otrzymanych od pozwanej na poczet jej zadłużenia, pozbawiając się jednocześnie możliwości wykazania, że w dniu wypełniania weksla pozwana była w jakimkolwiek stopniu zadłużona. Już samo to prowadzi do wniosku, że wypełnienie przez powoda weksla pozwanej było pozbawione jakichkolwiek podstaw faktycznych.

Co więcej – powód, zgodnie z deklaracją wekslową i umową pożyczki, mógł wypełnić weksel jedynie po uprzednim wezwaniu pozwanej do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od doręczenia wezwania. Wskazany obowiązek powoda w zakresie wezwania pozwanej do uregulowania zaległości przed wypełnieniem weksla stanowił warunek niezbędny dla wykazania poprawności wypełnienia tegoż weksla. W sytuacji zaprzeczenia przez pozwaną, by przed otrzymaniem odpisu pozwu w niniejszej sprawie otrzymała od powoda jakiegokolwiek wezwanie lub wypowiedzenie umowy pożyczki, to na powodzie spoczywał ciężar wykazania omawianej okoliczności. Tymczasem powód nie tylko nie wykazał by kierował do pozwanej jakiegokolwiek wezwania przed wypełnieniem weksla, to sam przyznał w pozwie, że jednocześnie dokonał wypowiedzenia umowy pożyczki i wypełnienia weksla, traktując wypowiedzenie umowy pożyczki jako wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Powód zresztą nie wykazał w żaden sposób, by owo wypowiedzenie umowy pożyczki dotarło do pozwanej, ani nawet tego, by rzeczywiście wysłał takie pismo do W. C. (1). W efekcie powyższego należało stwierdzić, że wypełnienie przez powoda weksla pozwanej nastąpiło z rażącym naruszeniem deklaracji wekslowej, stanowiącej wszak umowę stron jak i samej umowy pożyczki.

Wracając do samej treści weksla stwierdzić należy, że kwota wpisana tamże przez stronę powodową nie wynika z jakiegokolwiek dokumentu, ani nie została w toku procesu w jakikolwiek sposób wykazana. Kwota 5.000,07 zł

wskazana została jedynie w wypowiedzeniu umowy pożyczki jako suma kwot: 3.948 zł niespłaconej pożyczki; 789,60 zł - 20 % pozostałej do zapłaty faktycznej kwoty pożyczki tytułem poniesionych kosztów windykacji, 255 zł jako opłaty za czynności związane z umową (opłata za pisemne upomnienie lub wezwanie do zapłaty); 7,47 zł jako odsetki umowne od niespłaconych w terminie rat pożyczki.

Nie powtarzając w tym miejscu rozważań co do niewykazania przez powoda, by w dniu wypełnienia weksła pozwana była w jakimkolwiek stopniu zadłużona, dostrzec należy, że już sama wysokość kwoty niespłaconej pożyczki (3.948 zł) budzi wątpliwości. Przy wysokości całkowitej kwoty pożyczki, jaką pozwana była zobowiązana dokonać na rzecz powoda (6.768 zł), nie wspominając nawet o wysokości pożyczki faktycznie otrzymanej przez pozwaną (2.250 zł) oraz po uwzględnieniu wysokości spłaty dokonanej przez W. C. (6.873 zł), można stwierdzić, że wskazywana przez powoda kwota rzekomego zadłużenia pozwanej na dzień 19.02.2017r. (3.948 zł) jawi się jako zupełnie dowolna i nie wynikająca z jakichkolwiek wyliczeń. Gdyby bowiem nawet uwzględnić, że powodowi przysługiwały odsetki za czas opóźnienia się przez pozwaną ze spłatą poszczególnych rat i to w wysokości określonej w pkt 13.1 umowy pożyczki oraz to, że powód mógłby zaliczyć dokonywane wpłaty pozwanej w pierwszej kolejności na owe odsetki, to i tak dokonane obliczenia nie uprawniałyby do określenia wysokości zadłużenia pozwanej na poziomie kwoty 3.948 zł. Warto zresztą przytoczyć fragment wypowiedzenia umowy pożyczki (k 7), gdzie sam powód wskazał, że wysokość umownych odsetek dziennych, obliczonych na podstawie pkt 13.1 umowy od przeterminowanych wpłat pozwanej na dzień wypowiedzenia umowy wyniosła kwotę 7,47 zł. Potwierdza to dobitnie wniosek co do braku oparcia wyliczenia zadłużenia pozwanej przez stronę powodową na jakichkolwiek podstawach.

Podobnie zresztą rzecz przedstawia się z następnym składnikiem sumy wpisanej na wekslu tj. kwotą 789,60 zł. Zgodnie z pkt 11.2b umowy pożyczki pożyczkodawca w przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki ma prawo wpisać na wekslu kwotę w wysokości do 20 procent z pozostałej do zapłaty faktycznej całkowitej kwoty pożyczki tytułem poniesionych kosztów windykacji, nie więcej jednak niż faktycznie poniesione przez pożyczkodawcę koszty tej windykacji. Pomijając już nawet opisany wyżej brak wykazania kwoty niespłaconej pożyczki, implikujący brakiem zasadności samego wyliczenia kwoty 789,60 zł ($3.948 \text{ zł} \times 20\% = 789,60 \text{ zł}$), wskazać trzeba, że kwota wynikająca z pkt 11.2b umowy miała odpowiadać wysokości poniesionych przez pożyczkodawcę kosztów windykacji, nie więcej niż owe 20 % sumy zadłużenia pożyczkobiorcy. W niniejszej sprawie tymczasem powód w ogóle nie twierdził nawet, by prowadził wobec pozwanej jakąkolwiek windykację, nie wspominając już o udowodnieniu, by poniósł z tego tytułu jakiegokolwiek koszty. Prowadzi to do wniosku, że kwota 789,60 zł stanowi jedynie proste wyliczenie matematyczne 20% od sumy 3.948 zł i nie ma nic wspólnego z jakimikolwiek kosztami windykacyjnymi.

Przechodząc do kolejnego elementu kwoty wskazanej w wekslu tj. 255 zł, obliczonej (wedle powoda) na podstawie pkt 11.2c umowy pożyczki, Sąd dostrzegł treść tego punktu umowy, przewidującą, że pożyczkodawca w przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki ma prawo wpisać na wekslu kwotę wynikającą z tabeli opłat, umieszczonej w pkt 19.4 umowy, a konkretnie z punktu 8, 9 i 10 owej tabeli. Wedle tejże tabeli, pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść opłaty za czynności dodatkowe związane z realizacją umowy w tym: opłaty za upomnienie pisemne lub wezwanie do zapłaty – 15 zł (pkt 8 tabeli), opłaty za monit SMS – 0 zł (pkt 9 tabeli) i opłaty za monit telefoniczny – 0 zł (pkt 10 tabeli). Zestawienie wskazanej powyżej treści umowy prowadzi do konstatacji, że pozwana zobowiązana była do poniesienia kosztów jedynie pisemnych upomnień i wezwań do zapłaty. Co oczywiste – jedynie tych upomnień i wezwań do zapłaty, które powód wystosował do pozwanej. W realiach jednak niniejszej sprawy brak jest jakiegokolwiek śladu, by powód kierował w ogóle jakieś upomnienia lub wezwania do zapłaty – ani bowiem powód nie wykazał by takie działania podejmował, ani nawet nie wspominał o takich czynnościach. Wszak jedyną wzmianką o skierowaniu do pozwanej jakiegokolwiek wezwania do zapłaty jest treść pozwu w części, w której powód podał, że za takie wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia przez pozwaną traktował wypowiedzenie umowy pożyczki. Pomijając w tym miejscu nawet fakt, że powód nie wykazał w żaden sposób, by wysyłał w ogóle do pozwanej pismo, zawierające wypowiedzenie umowy pożyczki, to zauważyć godzi się jeszcze i to, że wypowiedzenie umowy pożyczki zostało stworzone już po wypełnieniu weksła (vide treść wypowiedzenia umowy pożyczki), a zatem było czynnością następczą w stosunku do obliczenia wysokości kwoty, która ostatecznie znalazła się na wekslu. Ale nawet gdyby przyjąć i to, że powód mógł, przewidując wysłanie wypowiedzenia umowy pożyczki, naliczyć niejako z góry wysokość opłaty za

wezwanie do zapłaty, o którym mowa w pkt 8 tabeli z pkt 19.4 umowy pożyczki, to i tak brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia dla naliczenia kwoty 255 zł z tytułu kosztów wezwań i upomnień. Proste wyliczenie matematyczne (255 zł : 15 zł = 17) wskazuje, że powód, chcąc zasadnie naliczyć kwotę 255 zł za upomnienia i wezwania, powinien był skierować do pozwanej aż 17 takich pisemnych upomnień lub wezwań do zapłaty. Tymczasem – co już wyżej dostrzeżono i opisano – powód powołał się w pozwie tylko na jedno pismo i to w dodatku rzekomo wysłane po wypełnieniu weksla. Wniosek z takiego obrazu nasunął się jeden – kwota 255 zł, uwzględniona w wekslu jako koszty upomnień lub wezwań do zapłaty nie wynika z jakiegokolwiek podstawy faktycznej.

Analizując roszczenia powoda należy w tym miejscu cofnąć się jeszcze raz do stwierdzenia, że powód dochodzi owego roszczenia w oparciu o weksel. Bezspornym przy tym pozostaje fakt, że ów weksel był wystawiony przez pozwaną in blanco nie na zlecenie. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 160) wystawca weksla odpowiada za przyjęcie i za zapłatę weksla. Przepis art. 10 w/w ustawy przewiduje jednak, że jeżeli weksel, niepełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Nie cytując całości bogatego orzecznictwa i literatury przedmiotu, dotyczących omawianej kwestii, warto wszakże przytoczyć garść tez, odnoszących się bezpośrednio do sytuacji, występującej w niniejszej sprawie. I tak „Wręczeniu weksla in blanco towarzyszy porozumienie dotyczące uzupełnienia weksla. Istnienie porozumienia co do uzupełnienia weksla jest obligatoryjne, związane jest z wystawieniem i wydaniem weksla in blanco. Z brzmienia art. 10 wynika konieczność istnienia porozumienia stron (zob. A. Szpunar, Komentarz, s. 77) ... Skoro wystawca wydał weksel in blanco, to tym samym upoważnił otrzymującego weksel do wypełnienia go zgodnie z umową (orz. SN z 5.3.1929 r., Rw. 182/29, Gł.Pr. 1929, poz. 36) ... W wyniku wypełnienia weksla in blanco częściowo niezgodnie z porozumieniem na niekorzyść osoby na nim podpisanej, osoba ta może stać się zobowiązana wekslowo w granicach, w których tekst weksla odpowiada porozumieniu – deklaracji wekslowej (wyr. SN z 26.1.2001 r., II CKN 25/00, L.). W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że w razie naruszenia uprawnienia do uzupełnienia weksla in blanco przez wpisanie wyższej sumy od kwoty wierzytelności, dla której zabezpieczenia weksel in blanco został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach w jakich tekst weksla jest zgodny z upoważnieniem (por. wyr. SN z 22.6.2006 r., V CSK 70/06, OSNC 2007, Nr 4, poz. 59; wyr. SN z 1.12.2010 r., I CSK 181/10, L.) ... Weksel in blanco powinien być uzupełniony przez posiadacza zgodnie z przepisami prawa wekslowego i zawartym porozumieniem pomiędzy osobą na wekslu in blanco podpisaną a pierwszym nabywcą weksla, tj. remitentem ... Uzupełnienie weksla niezgodnie z umową nie czyni weksla nieważnym, powoduje natomiast to, że dłużnik może postawić zarzut nieprawidłowego uzupełnienia weksla ... Jeżeli dłużnik twierdzi, że weksel był wydany in blanco, a wypełnienie jego nastąpiło niezgodnie z umową musi on najpierw udowodnić, że w jakiegokolwiek formie zawarto porozumienie; na nim spoczywa ciężar dowodu, a nie na posiadaczu weksla. Ciężar dowodu, że weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem, spoczywa na dłużniku, który może korzystać ze wszystkich środków dowodowych przewidzianych w KPC (zob. orz. SN z 2.5.1930 r., C II 97/30, RPEiS 1930, s. 201; orz. SN z 24.10.1962 r., II CR 976/61, OSN 1964, poz. 27; NP 1964, Nr 11, s. 112 z glosą A. S. Ważbińskiego; orz. SN z 28.10.1963 r., II CR 249/63, OSN 1965, poz. 208; orz. SN z 24.2.1928 r., I C 273/27, Zb. Orz. SN 1928, poz. 27; wyr. SN z 17.1.2008 r., III CSK 193/07, PB 2008, Nr 5; wyr. SA w Poznaniu z 2.3.2005 r., I ACA 1413/04, OSA 2006, Nr 4, poz. 10; wyr. SA w Katowicach z 29.8.2007 r., I ACA 442/07, Biul. SA Katowice 2008, Nr 1; wyr. SA w Poznaniu z 9.3.2011 r., I ACA 122/11, Lex Nr 989634; wyr. SA w Poznaniu z 31.3.2011 r., I ACA 164/11, Legalis) ... Zarówno na stwierdzenie faktu wystawienia weksla in blanco, jak i wypełnienia go niezgodnie z wolą wystawcy dowód ze świadka jest dopuszczalny, gdyż ustawa dowodu tego nie wyłącza (orz. SN z 12.1.1934 r., C I 2217/33, (...) 1934, poz. 1248; (...) 1935, s. 207) ... Suma wekslowa może być określona w porozumieniu poprzez wskazanie konkretnej kwoty lub poprzez opisowe określenie jej wysokości, np. do wysokości niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami i innymi kosztami ... Posiadacz weksla jest zobowiązany do uzupełnienia weksla na sumę odpowiadającą zawartemu porozumieniu ... **W razie niezgodnego z porozumieniem wypełnienia weksla in blanco na niekorzyść dłużnika wekslowego (osoby, która wręczyła weksel in blanco) nie powstaje zobowiązanie o treści wyrażonej w wekslu.** Nie oznacza to jednak, iż w każdym wypadku wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem, osoba która weksel wręczyła nie jest w ogóle zobowiązana wekslowo. **Będzie tak** w sytuacji uzupełnienia weksla in blanco nie przez osobę upoważnioną lub **w przypadku uzupełnienia**

weksla in blanco otrzymanego przez odbiorcę na zabezpieczenie określonej wierzytelności po jej wygaśnięciu na skutek spełnienia świadczenia (wyr. SN z 26.1.2001 r., III CKN 25/00, OSNC 2001, Nr 7–8, poz. 117 oraz orzeczenia SN tam powołane) lub po jej przedawnieniu (orz. SN z 19.11.2004 r., V CK 228/04, OSP 2005, Nr 11, poz. 130) ... Należy podzielić wyrażany w piśmiennictwie oraz orzecznictwie pogląd, że w razie naruszenia upoważnienia do uzupełnienia weksla in blanco przez wpisanie w nim wyższej sumy od kwoty wierzytelności, dla której zabezpieczenia został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach, w jakich tekst weksla jest zgodny z upoważnieniem. Uzupełnienie weksla in blanco o kwotę wyższą od tej, na której wpisanie pozwala deklaracja wekslowa nie spowoduje, iż zobowiązanie wekslowe pozwanego w ogóle nie powstało, lecz uległo ograniczeniu jedynie do wysokości kwoty mieszczącej się w ramach upoważnienia (por. orz. SN z 26.1.2001 r., II CKN 25/00, OSNC 2001, Nr 7–8, poz. 117; wyr. z 9.12.2004 r., II CK 170/04, Gl. 2006, Nr 4, poz. 28)”. [tak: M. C., L. B., Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 6, W. 2013].

Wracając na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że pozwana, słuchana na rozprawie w dniu 13.07.2017r. podniosła zarzut wygaśnięcia jej zobowiązania wobec powoda, a to z uwagi na spłacenie całości zadłużenia. W realiach niniejszej sprawy zarzut ten należało zinterpretować jako wniosek o stwierdzenie, że sporny weksel został wypełniony przez powoda niezgodnie z porozumieniem stron, zawartym tak w umowie pożyczki, jak i przede wszystkim w deklaracji wekslowej. Pozwana – na poparcie swoich tez i twierdzeń przedstawiła zarówno samą umowę pożyczki oraz deklarację wekslową, jak i potwierdzenia wpłat, dokonanych na rzecz strony powodowej. W ten sposób wypełniła w zupełności obowiązek udowodnienia zarówno istnienia porozumienia wekslowego oraz jego treści, jak i spełnienia swojego świadczenia, wynikającego z umowy pożyczki. Przedstawione przez pozwaną dowody, w szczególności dokonane przez W. C. wpłaty, znalazły potwierdzenia w piśmie powoda, zawierającym zestawienie otrzymanych przez (...) wpłat. Z drugiej strony powód pozostał całkowicie biernym uczestnikiem niniejszego procesu, nie podważając w żaden sposób twierdzeń pozwanej, ani tym bardziej nie wykazując poprawności wypełnienia posiadanego weksla z zapisami deklaracji wekslowej. To zaś musiało prowadzić do oddalenia powództwa, o czym Sąd orzekł w wyroku.

W tym miejscu dostrzec należało jeszcze jedną kwestię, a mianowicie fakt dokonania cesji wierzytelności wekslowej przed wypełnieniem przedmiotowego weksla, a także przejście wierzytelności, w tym wekslowej, na powoda (również w okresie przed wypełnieniem weksla). Nie budziło to kontrowersji w toku procesu. W kontekście owego przejścia wierzytelności wekslowej z wierzyciela pierwotnego na powoda stwierdzić należy, że „zachodzi różnica między nabyciem weksla in blanco przed jego uzupełnieniem a nabyciem weksla już uzupełnionego. Skutki przeniesienia praw z weksla nieuzupełnionego podlegają przepisom prawa cywilnego (art. 509 KC i nast.). Wraz z przeniesieniem weksla in blanco przed jego uzupełnieniem przechodzi na nabywcę uprawnienie do uzupełniania weksla zgodnie z zawartym porozumieniem, określającym warunki jego wypełnienia. Nabycie wierzytelności wekslowej z weksla in blanco wiąże się z nabyciem uprawnienia do uzupełnienia weksla. Natomiast skutki przeniesienia weksla uzupełnionego podlegają przepisom Prawa wekslowego. Artykuł 10 odnosi się do nabycia weksla in blanco dopiero po jego uzupełnieniu przez remitenta. Zatem w przypadku przeniesienia weksla in blanco po jego uzupełnieniu mamy do czynienia z ochroną dobrej wiary nabywcy weksla ... Uwzględniając wyjątkowo wysokie ryzyko, jakim jest obarczone złożenie podpisu na wekslu in blanco, należy (zgodnie z przeważającym poglądem piśmiennictwa i orzecznictwa) przyznać (w polskich realiach, cechujących się stosunkowo częstym występowaniem nieprawidłowości w posługiwaniu się wekslem in blanco) pierwszeństwo interesom osoby, która złożyła podpis na wekslu, przed interesami obrotu wekslem in blanco i dopuścić obrót nieuzupełnionym wekslem in blanco jedynie na zasadach przelewu (art. 509–516 KC), tj. bez ograniczeń dłużnika w podnoszeniu zarzutów wobec nabywcy weksla in blanco i bez możliwości nabycia tego weksla w dobrej wierze od nieuprawnionego (uz. wyr. SN z 21.9.2006 r., I CSK 130/06, OSNC 2007, Nr 6, poz. 93). Tak więc, nabycie weksla jeszcze przed jego uzupełnieniem ma skutki zwykłego przelewu, nawet jeżeli nastąpiło w drodze indosu. Zachowanie formy indosu do przeniesienia nieuzupełnionego weksla jako szczególnego sposobu przenoszenia praw wekslowych nie zmienia oceny, że do obrotu weksłami in blanco (przed ich uzupełnieniem) należy stosować przepisy Kodeksu cywilnego o przelewie ... Przeciwko nabywcy weksla in blanco, tj. blankietu w chwili nabycia niewypełnionego, może pozwany bronić się zarzutami jakie pozwanemu służyły przeciwko zbywcy weksla, stosownie do przepisów o przelewie (orz. SN z 23.1.1934 r., II C Rw. 2973/33, PS 1934, poz. 543; (...) 1934, poz. 84; N. P.. 1934, poz. 352). Wręczenie weksla in blanco nie powoduje przejścia praw wekslowych, ma bowiem jedynie skutki

zwykłej cesji, nabywcy zaś nie służą prawa z art. 17 i 47 PrWeksl, gdyż dobra wiara nabywcy weksla może mieć prawne znaczenie tylko w razie nabycia weksla wypełnionego. Wobec tego posiadacz nabywa jedynie te prawa, które przysługiwały bezpośredniemu wierzycielowi dłużnika wekslowego i chcąc wypełnić weksel musi się ściśle stosować do pierwotnej umowy i respektować wolę wystawcy. Osoba, która nabyła weksel w drodze cesji, jest uprawniona do wypełnienia weksla (orz. SN z 12.10.1928 r., III Rw. 2519/26, PS 1928, poz. 25). Posiadacz weksla, który drogą indosu nabył weksel niewypełniony i następnie weksel ten wypełnił w sposób wskazany przez indosanta nie może się zasłaniać dobrą wiarą wobec zarzutów wystawcy, że weksel wypełniono niezgodnie z jego wolą (orz. SN z 10.7.1931 r., III C 227/31, RPEiS 1932, s. 184) ... Nabywca weksla in blanco, który sam go wypełni, nie może się powoływać na dobrą wiarę, jeżeli przed wypełnieniem weksla nie poinformował się u osób na wekslu podpisanych i u akceptanta jak daleko sięga ich odpowiedzialność (orz. SN z 2.5.1930 r., Rw. III 1. (...), PS 1931, poz. 211; (...) 1930, poz. 285) ... Nabycie w drodze indosu weksla niewypełnionego ma skutek zwykłej cesji i nabywcy nie służą prawa z art. 17 i 47 PrWeksl (orz. SN z 4.6.1933 r., II C 390/33, (...) 1936, poz. 1509). Dłużnik wekslowy zachowuje wobec nabywcy weksla in blanco przed jego uzupełnieniem wszystkie zarzuty jakie przysługiwały mu przeciwko zbywcy (art. 513 KC). Nabywca weksla in blanco przed jego uzupełnieniem jest związany porozumieniem wekslowym. Nabywcy takiego weksla nie przysługuje ochrona przewidziana w art. 17 PrWeksl, a osoby zobowiązane wekslowo (w tym poręczyciel weksla in blanco) mogą wobec niego podnosić wszelkie zarzuty, także z podstawowego stosunku zobowiązaniowego (orz. SN z 20.12.2005 r., V CK 407/05, L.).” [tak: M. C., L. B., Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 6, W. 2013]. Innymi słowy ujmując zacytowane wyżej stanowisko doktryny i judykatury, stwierdzić należy, że w granicach określonych ramami przedmiotowego sporu, pozwanej przysługiwały względem powoda jako nabywcy weksla wszystkie zarzuty, jakie przysługiwały jej wobec wierzyciela pierwotnego czyli pożyczkodawcy i z uprawnień tych, choć w sposób nieporadny, skorzystała. Powód z kolei nie może bronić się w realiach sprawy zarzutem dobrej wiary, o którym mowa w art. 10 ustawy Prawo wekslowe, choć dodać trzeba i to, że powód w ogóle takiego zarzutu nie sformułował.

Sumując, należało orzec jak w sentencji.